

**CONSILIUL SUPERIOR AL
PROCURORILOR**

*mun. Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73
tel.022-828501 e-mail:aparat@csp.md*

**THE SUPERIOR COUNCIL
OF PROSECUTORS**

*Chisinau city,
73, Ștefan cel Mare și Sfânt
tel.022-828501 e-mail:aparat@csp.md*

12 ianuarie 2024 nr.5/1-01d/24-47
La nr.25-158-13613 din 28.12.2023

Doamnei Veronica MIHAILOV-MORARU
Ministra justiției

Doamnei Ana CALINICI
Secretar de stat al Guvernului

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor au analizat Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, înregistrat cu nr.491 din 28.12.2023, iar urmare a studiului realizat consideră necesară prezentarea opiniei scrise cu referire la această inițiativă legislativă a unui deputat în Parlament, pentru a fi luată în considerare în cadrul procedurilor de legiferare.

Proiectul de lege pus în discuție conține reglementări cu un impact substanțial în ceea ce privește competențele constituționale ale Consiliului Superior al Procurorilor în calitatea sa de organ de autoadministrare al procurorilor pe dimensiunea organizării și desfășurării concursului pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General.

Mecanismul actual reglementat de selectare a candidatului la funcția de Procuror General a fost elaborat în baza unor prevederi legale clare, cu respectarea competențelor constituționale ale Consiliului Superior al Procurorilor în procesul de numire a Procurorilor General, motiv din care considerăm necesar păstrarea în redacția actuală a prevederilor art.17 din Legea nr.3/2016, în vederea aplicării la selectarea candidatului la funcția de conducător al Procuraturii.

Totodată, membrii Consiliului Superior al Procurorilor, semnatori ai acestei opinii, își exprimă îngrijorarea referitor la rapiditatea elaborării și promovării proiectului de lege în speță în lipsa unei preocupări autentice din partea autorităților competente de a asigura timp suficient celor implicați în consultări pentru evaluarea plenară a textului propus pentru regulile ce urmează să fie instituite.

Remarcăm că proiectul de lege, care formează obiectul prezentei opinii, a fost înregistrat pe data de 28.12.2023 cu titlu de inițiativă legislativă a unui deputat în Parlament și, tot în aceeași dată, a fost examinat de Comisia juridică, numiri și imunități, cu propunerea adoptării în primă lectură de către Parlament.

Pe cale de consecință, în ședința plenară a Parlamentului din 28.12.2023, inițiativa legislativă nr.491 din 28.12.2023 a fost aprobată în primă lectură, cu votul a 57 de deputați, ulterior fiind remisă Guvernului cu solicitarea prezentării avizului unic asupra proiectului în speță.

Cu această ocazie reiterăm constatarea Comisiei de la Veneția expusă în contextul avizării proiectelor de acte normative prin care se modifică aspecte importante domeniilor de activitate ale Procuraturii, organelor de autoadministrare a procurorilor, statutului și funcției de procuror, în corespundere cu care *respectarea doar a standardelor procedurale minime afectează calitatea legislației adoptate și ar fi putut fi motivul multor deficiențe ale legii*.¹

De asemenea, atenționăm despre necesitatea asigurării principiului stabilității cadrului normativ, în contextul în care, în ultimii ani, dispozițiile art.17 din Legea nr.3/2016 au suferit multiple modificări de la adoptare², fiind vizate aspecte importante aferente desfășurării concursului pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General.

Ținând cont că la data înregistrării amendamentului în speță, concursul pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror Generale era deja demarat de Consiliul Superior al Procurorilor³, reiterăm opinia expusă anterior în contextul avizării proiectelor de acte normative referitoare la necesitatea asigurării calității actului normativ și respectării principiilor coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice.

Principiile enunțate constituie o condiție *sine qua non* pentru o legislație de calitate, care reprezintă o necesitate immanentă garantării și realizării drepturilor fundamentale ale omului într-o societate democratică. Este important ca norma juridică să fie previzibilă, accesibilă și inteligibilă, întrucât cei cărora li se adresează trebuie să conștientizeze posibilele consecințe ale faptelor lor și să-și poată adapta comportamentul

Nota informativă a proiectului de lege este una lacunară, deoarece din conținutul acesteia nu au putut fi deduse raționamentele juridice care ar fundamenta soluția propusă de autor. Mai mult, aceasta nu conține o analiză comprehensibilă a deficiențelor și vulnerabilităților aplicării regulilor actuale de selectare a candidatului la funcția de Procuror General, pentru a înțelege circumstanțele ce au impus elaborarea proiectului actului normativ în speță.

Procedura propusă de autorul proiectului potrivit căreia candidatul la funcția de Procuror General care va fi propus Președintelui Republicii pentru numire în funcție va fi determinat în baza votului majorității membrilor Consiliului Superior al Procurorilor prezenți în ședință, nu corelează cu prevederile art.3 alin.(1) lit.h) din Legea nr.252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte

¹ Opinia CDL-AD(2021)047 din 13.12.2021 privind modificările din 24 august 2021 aduse Legii cu privire la Procuratură, §33

² Prevederile art.17 din Legea nr.3/2016 au fost modificate de 5 ori, acestea constituind și obiect al examinării de către Curtea Constituțională în HCC nr.13/2020

³ Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-177/2023 cu privire la inițierea concursului public pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General

normative, în accepțiunea cărora vor fi supuși procedurii de evaluare externă a integrității etice și financiare cel mult doi candidați la funcțiile indicate la lit. a), c) și d) (printre care, inclusiv și cea de Procuror General) care au acumulat cel mai mare punctaj în concursurile desfășurate până la 31 decembrie 2025.

Prin urmare, este confuză intenția autorului de a modifica modalitatea selectării candidatului la funcția de Procuror General, din perspectiva în care norma art.3 alin.(1) lit.h) din Legea nr.252/2023, ce face referință la cel mai mare punctaj acumulat în cadrul concursurilor în speță, a fost introdusă prin Legea nr.353/2023 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare din 07.12.2023.

Pe cale de consecință, este evidentă necesitatea clarificării aspectelor menționate pentru a asigura calitatea corespunzătoare a prevederilor legale.

Modalitatea selectării candidatului la funcția de Procuror General în baza votului majorității membrilor Consiliului Superior al Procurorilor prezenți în ședință este una improprie în coraport cu statutul funcției de Procuror General, or aceasta implică o marjă largă de apreciere subiectivă, ceea ce este inacceptabil.

Pentru argumentare notăm că potrivit standardelor din Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva Corupției⁴, dezvoltate în cadrul celei de-a V rundă de evaluarea a implementării Planului anticorupție de la Istanbul, tocmai se accentuează necesitatea ca procedurile de numire și selecție a procurorilor să se bazeze pe criterii de merit.

De asemenea, în Recomandarea nr. 19 (2000) a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către statele membre privind rolul procurorului în sistemul judiciar penal⁵, se arată că statele trebuie să ia măsuri pentru ca recrutarea, promovarea, transferul procurorilor să aibă loc conform unor proceduri echitabile și imparțiale. Desfășurarea carierei, promovarea și mobilitatea procurorilor trebuie să se bazeze pe criterii transparente și obiective cum ar fi competența și experiența.

Respectiv, considerăm că selectarea candidatului la funcția de Procuror General prin votul majorității membrilor Consiliului Superior al Procurorilor prezenți în ședință, reprezintă o inițiativă ce diminuează din substanța procedurii de selectare și se depărtează de esența fundamentală a analizelor care se fac în contextul desfășurării concursului în speță.

În opinia noastră, aspirației de a asigura numiri pe bază de merit trebuie să i se ofere conținut real și practic, iar criteriul de obiectivitate trebuie să se bazeze pe instrumente măsurabile, dar nu să rămână un concept teoretic.

Având în vedere că în nota informativă ce însoțește proiectul de lege este indicat că este lăsată la discreția Consiliului Superior al Procurorilor aplicarea punctajelor în virtutea faptului că este abilitat cu competența de reglementare a procedurilor de organizare și desfășurare a concursului pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, considerăm oportun și judicios menținerea evaluării candidatului la funcția în speță în baza criteriilor stabilite în fișa de evaluare, potrivit pct.26 din Regulamentul privind modul

⁴ adoptată la New York la 31.10.2003 și semnată de Republica Moldova la 28.09.2004

⁵ adoptată în data de 6 octombrie 2000

de organizare și desfășurare a concursului pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General.⁶

În ipoteza în care legiuitorul ajunge la concluzia asumării modificării regulilor de desfășurare a concursului pentru selectarea candidatului la funcția de Procuror General, în timpul derulării la propriu a concursului, opinăm asupra includerii în dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului, prevederi ce vor stabili expres aplicarea acestora în concursurile ce vor fi derulate în viitor, fără a afecta concursul deja demarat.

Cu respect,

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

/semnat/

Dumitru OBADĂ

⁶ Aprobata prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-174/2023 din 23.10.2023